

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلَهُوَيَ أَنْ تُعَدِلُوا»

شماره دادنامه : 140231390002007372

تاریخ تنظیم : 1402/08/06

شماره بایگانی شعبه : 0200105

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

شماره پرونده ها :

140131920001686529

* شماره پرونده : هت / 0200105

* شاکی : آقای مرتضی پورکاویان

* طرف شکایت : سازمان امور مالیاتی کشور

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال فرآیند انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل و سایر حقوق مربوط به املاک حسب مورد برابر فصل اول باب سوم قانون مالیاتهای مستقیم مشمول مالیات خواهد بود از بخشنامه شماره 118/93/200 مورخ 1393/10/20 منظم به صورت جلسه اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره 4-201 مورخ 1393/3/12

* شاکی دادخواستی به طرفیت سازمان امور مالیاتی کشور به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

بخشنامه شماره 118/93/200 مورخ 1393/10/20

موضوع: ابلاغ صورت جلسه شورای عالی مالیاتی در خصوص برخی از درآمدهای موسسات خیریه و عام المنفعه

بدینوسیله نظر اکثریت شورای عالی مالیاتی موضوع صورت جلسه شماره 4-201 مورخ 12/3/1393 در ارتباط با شمول معافیت نسبت به منافع برخی از کمک های نقدی و غیر نقدی موسسات خیریه و عام المنفعه از جمله سود تسعیر ارز، درآمد اجاره املاک و... بشرح زیر ابلاغ می گردد:

دریافتهای نقدی و غیر نقدی موسسات خیریه و عام المنفعه خواه در شرایط افزایش و کاهش قیمت (در مورد ارز یا تسعیر آن) و خواه بصورت عین مال یا بهای مکتسبه آن از طریق فروش و همچنین مال الاجاره دریافتی در مورد واگذاری به اجاره چنانچه صرف امور معنونه در قانون شود با رعایت سایر قیود و تطبیق با شرایط قانونی، مشمول مالیات نخواهد بود.

توضیح آنکه انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل (و سایر حقوق مربوط به املاک حسب مورد) و نقل و انتقال خودرو به ترتیب برابر فصل اول باب سوم قانون مالیاتهای مستقیم و ماده 42 قانون مالیات بر ارزش افزوده مشمول مالیات نقل و انتقال مقرر خواهند بود. علی عسکری - رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور

* دلایل شاکی برای ابطال مقرر مورد شکایت:

شاکی مدعی است به موجب ماده 139 قانون مالیاتهای مستقیم درآمدها و کمکها و هدایای نقدی و غیرنقدی و همچنین

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

فعالیت برخی از اشخاص موضوع بندهای ماده قانونی مزبور، مشروط به رعایت مقررات قانونی، از پرداخت مالیات معاف خواهند بود. به طور نمونه مؤسسات خیریه و عام المنفعه و فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی و قرآنی از پرداخت مالیات معاف شده اند. بنابراین اعمال معافیت در خصوص اشخاص موضوع ماده 139 صرفاً در خصوص مصادیق و فعالیت‌های مندرج در آن حاکم خواهد بود. براساس تبصره 2 ماده 2 مالیات‌های مستقیم، درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می‌شود به نرخ ماده 105 این قانون مشمول مالیات خواهد بود. پس اشخاص غیر مشمول بنا به حکم تبصره مذکور در صورت کسب درآمد از محل فعالیت‌های اقتصادی، مشمول پرداخت مالیات خواهند بود. ضمن آنکه برابر بند 5 بخشنامه 6247 نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل، موضوع ماده 59 توسط نهادهای ماده 2 و مال الاجاره دریافتی به منزله فعالیت اقتصادی نبوده و مشمول مالیات نمی‌باشد. پس اشخاص موضوع 2 و مواد 139 قانون مالیات‌های مستقیم صرفاً در خصوص فعالیت‌های اقتصادی مشمول مالیات خواهند شد و اساساً در ارتباط با فعالیت ذاتی مشمول مالیات نخواهند بود. بدیهی است نقل و انتقال املاک و حق واگذاری محل از تعریف فعالیت اقتصادی ماده 59 خارج است. ولی سازمان امور مالیاتی طی بخشنامه‌ای انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل و سایر حقوق مربوط به املاک را بر خلاف تبصره 2 ماده 139 مشمول مالیات نقل و انتقال نموده است. لذا این بخشنامه با ماده 139 در تضاد بود و با تبعیض ناروا از جهت آن که نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری اشخاص را بدون دقت در مصادیق فعالیت‌های اقتصادی مشمول مالیات تلقی نموده، خارج از حدود اختیار وضع و خواستار ابطال آن از تاریخ تصویب می‌باشم.

*در پاسخ به شکایت مذکور، طرف شکایت در لایحه شماره 3490 مورخ 1402/3/2 اعلام داشت:

به موجب تبصره 2 ماده 2 قانون مالیات‌های مستقیم درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می‌شوند برای اشخاص موضوع این ماده ب نرخ ماده 105 مشمول مالیات هستند و تبصره 2 ماده 139 قانون مزبور نیز حکم ماده 2 را در مورد درآمد مشمول مالیات اشخاص موضوع ماده 139 جاری دانسته است لذا با عنایت به این موارد می‌توان دریافت ماده 139 متضمن این نکته است که فعالیت‌های اقتصادی اشخاص موضوع ماده مذکور مشمول مالیات بر درآمد است و این تبصره معافیتی در ارتباط با مالیات نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل و مالیات انتقال خودرو تجویز نکرده است ضمن آن که فعالیت اقتصادی محسوب نشدن نقل و انتقال املاک و حق واگذاری محل در این ماده موجبی برای اعطای معافیت به اشخاص ماده 139 نیست. و به طور کلی صرف فروش و گذار و اموال به منزله فعالیت انتفاعی و درآمدی تلقی نمی‌شود به همین دلیل است که قانون‌گذار این نوع فعالیت‌ها را در ذیل مالیات بر درآمد نیاورده و برای آن مالیات جداگانه پیش‌بینی کرده است و اصولاً این فعالیت‌های ارتباطی به فعالیت اقتصادی ندارد ضمن آنکه تفاوت ماهوی بین نهادهای موضوع این ماده وجود دارد لذا تقاضای رد خواسته شاکی را دارد.

با عنایت به نظریه اکثریت قضات حاضر در جلسه مورخ 1402/7/9 هیأت تخصصی مالیاتی بانکی راجع به پرونده کلاسه هـ ت/ 0200105 با موضوع تقاضای ابطال بخشنامه شماره 118/93/200 سازمان امور مالیاتی متضمن ابلاغ رأی شماره 4- 201 مورخ 1393/3/12 شورای عالی مالیاتی، به شرح ذیل با استعانت از درگاه خداوند متعال اقدام به انشاء رأی می‌نماید:

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلَهُوَيَ أَنْ تُعَدِلُوا»

شماره دادنامه : 140231390002007372

تاریخ تنظیم : 1402/08/06

شماره بایگانی شعبه : 0200105

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

رای هیات تخصصی مالیاتی ، بانکی دیوان عدالت اداری :

در رأی شورای عالی مالیاتی به شماره 4- 201 مورخ 1393/3/12 که مورد شکایت است، بیان شده است انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل و سایر حقوق مربوطه و نقل و انتقال خودرو، توسط مؤسسات خیریه و عام المنفعه، مشمول پرداخت مالیات طبق فصل اول باب سوم قانون مالیاتهای مستقیم و ماده 42 قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد و از شمول معافیت مندرج در ماده 139 قانون مالیاتهای مستقیم خارج می باشند و از آنجایی که این مصوبه به نحو کاملاً دقیق و قانونی بین درآمدهای حاصل از فعالیت های اقتصادی مؤسسات خیریه و عام المنفعه (عملکرد) که با رعایت شرایط و ضوابط قانونی مشمول معافیت مندرج در ماده 139 قانون مالیاتهای مستقیم می باشد با آنچه اصولاً پرداخت مالیات راجع به آن در زمره درآمد نمی باشد بلکه مالیات مقطوع و صرفنظر از فعالیت اقتصاد و درآمدی است مثل انتقال ملک یا انتقال خودرو که در هر حال مشمول مالیات مقطوع نقل و انتقال است و تخصیصاً و موضوعاً از بحث اعطای معافیت و ماده 139 خارج می باشند، تفاوت قائل شده است که این حکم با مبانی قانونی در بحث مالیات مقطوع که نه معافیت و نه نرخ صفر و نه پذیرش هزینه را به همراه ندارد، سازگار است فلذا به جهت عدم مغایرت مقرر معترض عنه، با مفاد قانون به استناد بند ب ماده 84 از قانون دیوان عدالت اداری مصوب 1402 رأی به رد شکایت صادر می نماید. رأی یاد شده ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست محترم دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد.

محمد علی برومند زاده

رئیس هیات تخصصی مالیاتی ، بانکی

دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری